

УДК 342.56:35+656.7

DOI <https://doi.org/10.32782/2521-6473.2023-1.4>

С. Р. Карпенко, докторант кафедри публічного та приватного права
Університету митної справи та фінансів

ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО В КОСМІЧНІЙ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ ЯК ОБ'ЄКТ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

У статті розглядаються особливості державно-приватне партнерство в космічній галузі України як об'єкту адміністративно-правового регулювання. Зазначено, що державно-приватне партнерство в космічній галузі України являє собою цілісну і динамічну підсистемою суспільства, яка співіснує в ньому поряд зі всіма іншими підсистемами (політичною, економічною, духовною, правовою тощо), перебуваючи з останніми в постійній взаємодії, постійно збагачуючи кожну з інших підсистем і сприяючи їх ефективному функціонуванню та постійному розвитку. Наголошено, що головним завданням державно-приватного партнерства в космічній галузі України є безумовне сприяння зростанню рівня якості життя членів суспільства, створенню найбільш сприятливих умов існування суспільства і його постійного розвитку. Акцентовано увагу на тому, що як об'єкт адміністративно-правового регулювання, державно-приватне партнерство в космічній галузі України являє собою сукупність тісно пов'язаних між собою суспільно-правових інституцій, які забезпечують існування космічної галузі. Визначено, що структурними компонентами державно-приватного партнерства в космічній галузі України є об'єкти державно-приватного партнерства в космічній галузі (результати космічної діяльності), суб'єкти права на ці об'єкти (фізичні особи (винахідники, вчені тощо)), працею яких створені об'єкти космічної діяльності та інші особи, яким належать права на об'єкти космічної діяльності, і які набули статус суб'єкта державно-приватного партнерства в космічній галузі на підставі закону або договору), норми національного та міжнародного права про космічну діяльність (вітчизняні правові акти, а також ті міжнародні договори в сфері державно-приватного партнерства в космічній галузі, до яких Україна вже приєдналася), суб'єкти адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі України, а також інститут юридичної відповідальності за порушення прав учасників державно-приватного партнерства в космічній галузі (цивільно-правової, адміністративної, матеріальної, дисциплінарної та кримінальної). Зроблено висновок, що головним інструментом реалізації державної політики щодо державно-приватного партнерства в космічній галузі України є державна політика щодо адміністративно-правового регулювання в цій сфері.

Ключові слова: адміністративно-правове регулювання, Державне космічне агентство України, державно-приватне партнерство, договір, космічна галузь, об'єкт, орган публічної адміністрації, результат космічної діяльності

S. R. Karpenko. Public-private partnership in the space industry of Ukraine as an object of administrative law regulation

The article deals with the peculiarities of public-private partnership in the space sector of Ukraine as an object of administrative and legal regulation. It is stated that public-private partnership in the space industry of Ukraine is a holistic and dynamic subsystem of society, which coexists in it along with all other subsystems (political, economic, spiritual, legal, etc.), being with the latter in constant interaction, constantly enriching each of them. other subsystems and contributing to their effective functioning and further development. It is emphasized that the main task of public-private partnership in the space sector of Ukraine is to promote the growth of the quality of life of members of society, the creation of the most favorable conditions for the existence of society and its constant development. It is emphasized that as an object of administrative regulation, public-private partnership in the space branch of Ukraine is a collection of closely related social and legal institutions that ensure the existence of the space industry. It is determined that the structural components of public-private partnership in the space sector of Ukraine are objects of public-private partnership in the space industry (results of space activity), subjects of the right to these objects (individuals (inventors, scientists, etc.)), The work of which the objects of space activity and other persons who have the rights to space activity are created and who have acquired the status of a public-private partnership entity in the space industry on the basis of a law or contract), the rules of national and international law on space and international law Activities (domestic legal acts, as well as those international treaties in the sphere of public-private partnership in the space sector, to which Ukraine has already joined), the subjects of administrative and legal regulation of public-private partnership in the space sector of Ukraine, as well as the Institute of Legal Responsibility for violation of the rights of participants in public-private partnership in the space sector (civil, administrative, material, disciplinary and criminal). It is concluded that the main tool for the implementation of state policy on public-private partnership in the space sector of Ukraine is the state policy on administrative and legal regulation in this area.

Key words: administrative and legal regulation, state space agency of Ukraine, public-private partnership, contract, space industry, object, public administration body, result of space activity.

Постановка проблеми. В умовах розвитку сучасного суспільства державно-приватне партнерство в космічній галузі вже перетворилася на самостійний і достатньо складний об'єкт адміністративно-правового

регулювання. Свого часу масштабна приватизація в багатьох розвинених країнах світу переконливо довела, що державне втручання в економіку і створення відповідних державних монополій вимагало вкладення значних бюджетних коштів для забезпечення економічної діяльності подібних підприємств. Одночасно рівень ефективності публічного управління і розпорядження такими ресурсами був значно нижчим, ніж у приватній сфері. Саме тому цілеспрямована політика мінімізації втручання держави в управління економічними процесами породила зворотний потік приватизації та підсилення співпраці держави і бізнесу вже на принципово нових – паритетних засадах. Крім того, зростаюча комерційна зацікавленість космічними технологіями з боку приватних суб'єктів господарської діяльності постійно спонукала даних суб'єктів до активного відбору різних форм офіційного оформлення процесу співробітництва з державними інститутами, оскільки саме вони наділені достатньо потужним адміністративним ресурсом і технологічним спадком епохи т. з. «військових космічних перегонів». Разом з тим і сама держава дуже зацікавлена в постійному залученні додаткових фінансових, матеріальних, інтелектуальних, а також інших видів ресурсів у вигляді приватних інвестицій з метою принципово якісного оновлення власних сервісних та виробничих можливостей. Дана ситуація стала відправним пунктом дослідження і використання космічного простору в межах державно-приватного партнерства в космічній галузі України, шляхи розгортання якого суттєво залежать від державної національної політики, юридичних регуляторів і створеного державою економічного підґрунтя.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичну основу дослідження складають багаточисельні праці відомих фахівців у галузі адміністративного права та процесу, а окремі аспекти функціонування державно-приватного партнерства в космічній галузі України як об'єкту адміністративно-правового регулювання розглядалися в роботах таких науковців, як Ю. С. Алексєєв, О. В. Беглій, В. П. Горбулін, О. В. Дегтярьов, С. М. Конюхов, С. П. Кошова, Н. Р. Малишева, А. А. Манжула, С. І. Москаленко, В. В. Семеняка, Л. В. Сорока, Ю. С. Шемшученко та інших. Проте проблеми, пов'язані з реалізацією завдань адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі України не втрачають своєї актуальності.

Метою даної статті аналіз особливостей державно-приватного партнерства в космічній галузі України як об'єкту адміністративно-правового регулювання та надання відповідних рекомендацій щодо напрямків удосконалення чинного вітчизняного законодавства.

Виклад основного матеріалу. Відповідно до вимог ст. 5 Закону України «Про державно-приватне партнерство» в межах здійснення державно-приватного партнерства можуть укладатися договори про концесію, управління майном (виключно за умови передбачення в договорі, укладеному в межах державно-приватного партнерства, інвестиційних зобов'язань приватного учасника), спільну діяльність, а також інші договори. Договір, укладений в межах державно-приватного партнерства в космічній галузі України, як правило, містить окремі елементи багатьох договорів, правила укладання яких встановлюються нормами цивільного законодавства України [1].

Відповідно до норм Закону України «Про концесії», концесійним договором передбачено, що уповноважений орган публічної адміністрації або ж орган місцевого самоврядування на платній і строковій основі надає суб'єкту господарської діяльності (концесіонеру) право створити об'єкт концесії або істотно його покращити та (або) здійснювати управління ним відповідно до вимог даного Закону для задоволення відповідних суспільних потреб. Дана договірна форма державно-приватного партнерства в космічній галузі України відрізняється від інших форм його реалізації тим, що поряд із проведенням процедури конкурсу щодо відбору приватного партнера, відповідно до вимог Закону України «Про державно-приватне партнерство». Закон України «Про концесії» визначає також порядок проведення конкурсу, умови якого в цілому є схожими зі специфічними умовами щодо договору концесії [2].

Світовій практиці в галузі космічної діяльності давно відома достатньо велика кількість договірних форм концесійних домовленостей, у тому числі, прикладів надання публічних послуг приватними учасниками державно-приватного партнерства. При цьому саме вони здійснюють управління об'єктами домовленостей, реалізуючи створений продукт з метою одержання прибутку. Водночас, при укладанні даного виду договорів, слід обирати серед приватних партнерів тих, які мають потужним технічним та технологічним потенціалом у даній галузі. Сьогодні ж, в умовах дії ст. 4 Закону України «Про підприємництво» [3], для вітчизняних приватних партнерів, зокрема в галузі ракетобудування, існують суттєві ускладнення, а зарубіжні партнери обмежуються лише більш простими і найбільш вигідними для них договорами поставок вітчизняного устаткування виключно з метою реалізації власних космічних проектів.

Значно більш гнучкою з точки зору договірних форм державно-приватного партнерства в космічній галузі України виглядає договір спільної діяльності. Зокрема, в Україні вже давно існує нагальна потреба в побудові національної системи супутникового зв'язку або космічного сегменту для одержання відповідних даних. Указані проблеми цілком могли б бути платформою для активного включення українських приватних підприємств до космічної діяльності в межах цієї форми державно-приватного партнерства в космічній галузі України.

Водночас слід пам'ятати про існування окремих особливостей об'єднання вкладів різних підприємств космічної галузі державної власності. Відповідно до ч. 7 ст. 141 Господарського кодексу України, не може

вважатися внеском до спільної діяльності майно, яке є частиною основних фондів підприємств державної власності – вони не підлягають приватизації [4]. Значна ж частина підприємств космічної галузі України належать саме до такої категорії [5]. Відповідно до ст. 1029 Цивільного Кодексу (далі – ЦК) України за договором управління майном установник управління передає на певний строк майно управителеві, який зобов'язується за плату здійснювати від власного імені управління цим майном в інтересах установника управління або вказаної ним особи. Законодавством чітко встановлено, що предметом договору управління майном можуть бути лише підприємства як цілісний майновий комплекс, нерухома річ, цінні папери і інше майно, крім грошових коштів. При цьому управитель здійснює управління майном на власний ризик, зобов'язуючись при цьому належним чином дбати про інтереси установника управління майном. Водночас передбачається можливість виконання окремих дій, спрямованих на управління майном, іншими особами і без згоди власника, якщо це передбачено договором управління майном або цього вимагають інтереси установника управління у випадку неможливості одержати від нього відповідні вказівки протягом розумного терміну [6, с. 76–77].

Досить важливим виглядає те, що згідно із ст. 5 Закону України «Про державно-приватне партнерство» сам по собі договір управління майном не може вважатися оптимальною формою державно-приватного партнерства в космічній галузі України, а для набуття ним відповідних якостей у ньому необхідно передбачити інвестиційні зобов'язання приватного суб'єкта, тобто фактично він є змішаним договором про управління майном та інвестиційну діяльність. З урахуванням того, що законодавець прямо вказує на існуючу можливість укладення в межах державно-приватного партнерства в космічній галузі України змішаних договорів, є не зовсім зрозумілим, з яких підстав він окремо виокремлює саме даний змішаний договір як окрему договірну форму серед багатьох інших. Використання ж змішаних договорів передбачає застосування багато різних договірних форм, наприклад, договору підядру або договору інвестиційної діяльності, а також ліцензійного договору і договору концесії. Варіантів може існувати досить багато, що надає потенційним партнерам значний обсяг свободи щодо оптимального розподілу ризиків під час виконання певного проекту.

Проаналізуємо також як одну з найбільш перспективних, на наш погляд, змішаних договірних форм державно-приватного партнерства в космічній галузі України – договір про передачу (трансфер) технологій. Закон України «Про державне регулювання діяльності в сфері трансферу технологій» передбачає форми передачі об'єктів космічної діяльності як від державних суб'єктів приватним, так і навпаки, з використанням договорів, визначених у главі 75 ЦК України, зокрема, й ліцензійного договору, договору про створення за замовленням та використання об'єкта права інтелектуальної власності, договору про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності тощо, з обов'язковим врахуванням умов, визначених у ст. 19 зазначеного Закону [7]. Про використання трансферу технологій як комплексного механізму публічних і приватних відносин для досягнення публічно корисної мети, а не простої передачі об'єкта космічної діяльності, які містять в собі об'єкти інтелектуальної власності за плату, свідчить визначена ч. 2 ст. 20 цього закону можливість укладення додаткових договорів, предметом яких є: гарантії осіб, які передають технології та їхні складові.

Підставою здійснення державної експертизи технологій виступає проведення процесу закупівлі за кошти бюджету, тобто законодавець стимулює до співпраці поза межами державно-приватного партнерства в космічній галузі України, якщо, звичайно, не враховувати визначених ст. 6 закупівель у межах державно-приватного партнерства в космічній галузі України, що для зарубіжного суб'єкта господарської діяльності взагалі виглядає незрозумілою формою договірної взаємодії. Суб'єктами відносин сфери трансферу технологій, які визначені ст. 3 Закону України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій», є юридичні особи, незалежно від форми власності. Стаття ж 11 Закону врегульовує порядок передачі технологій за бюджетні кошти, а замовниками визнаються органи публічної адміністрації, а також Національна академія наук України і галузеві академії наук. Єдиним можливим варіантом набуття майнових прав приватними суб'єктами згідно з цією статтею є створення складових технологій спільно за рахунок власних коштів підприємств, наукових установ, організацій, вищих закладів освіти, фізичних осіб і бюджетних коштів. Майнові права на даний об'єкт розподіляються на підставі договору про їхнє створення та виконуються за умовами договору про їх трансфер [8]. Зазначена договірна форма співпраці повністю охоплюється такою договірною формою державно-приватного партнерства в космічній галузі України, як договір про спільну діяльність. Якщо ж перевести питання управління технологіями, створеними за державний бюджет, із сфери загальних визначень у площину космічної діяльності, слід законодавчо закріпити дану форму співпраці. На підставі ч. 5 ст. 13 Закону України «Про космічну діяльність» і з метою забезпечення функціонування, збереження і подальшого використання унікальних об'єктів космічної діяльності запроваджується Державний реєстр унікальних об'єктів космічної діяльності, а також відбувається державний нагляд за їх веденням, використанням, а також реалізуються відповідні заходи підтримки цільового фінансування цих об'єктів відповідно до порядку, встановленим Урядом України [9]. На виконання даної норми був затверджений Порядок включення об'єктів до реєстру за ініціативою зацікавлених підприємств Державним космічним агентством України [10], проте лише цим юридичне забезпечення публічного управління ними й обмежується.

Отже, державно-приватне партнерство в космічній галузі України в договірній формі трансферу космічних технологій має стати зручним механізмом практичної реалізації права на об'єкти космічної діяльності, які містять в собі об'єкти інтелектуальної власності, на утримання яких у держави не завжди вистачає фінансування, для чого необхідно лише прописати умови і порядок трансферу, які б обоюдно задовольняли інтереси державного та приватного партнерів, при цьому орієнтуючись більше на внутрішнє, аніж на іноземне інвестування за такою формою державно-приватного партнерства в космічній галузі України.

У Керівних принципах щодо публічно-приватного партнерства для розвитку інфраструктури, підготовлених Робочою групою Економічної комісії ООН для Європи, зазначено, що державно-приватне партнерство охоплює своїм змістом різні форми довгострокових угод між юридичними особами і державною владою, метою яких є фінансування, проектування, впровадження та управління публічним майном та публічними послугами. Договори, які не охоплюються змістом державно-приватного партнерства, вирізняються наступними ознаками: нецільовими інвестиціями, короткостроковістю, простотою та підвищеним рівнем адміністративного контролю [11, с. 7].

Організація всебічного співробітництва і розвитку інституту державно-приватного партнерства в космічній галузі України наполягає на такій його обов'язковій умові, як наявність спільної мети сторін і справедливого та достатнього розподілу ризиків, на підставі чого ідентифікує його чимось середнім між публічними закупівлями і приватизацією, при цьому відмежовуючи державно-приватне партнерство в космічній галузі України, навіть від такої його договірної форми, як концесія. Європейський суд аудиторів звертає увагу на те, що за характером і результатами державно-приватного партнерства в космічній галузі України не відрізняється від публічних закупівель, але відмінність провести можна на підставі розподілу ризиків. Так, у межах відносин державно-приватного партнерства в космічній галузі України кожен ризик покладається на ту сторону, яка найкраще підходить для управління ним, оскільки метою державно-приватного партнерства в космічній галузі України є досягнення найкращого балансу між ризиком і компенсацією сторони, яка його несе. Тобто, приватний партнер як суб'єкт державно-приватного партнерства в космічній галузі України досить часто несе відповідальність за ризики, пов'язані з проектуванням, будівництвом, фінансуванням, експлуатацією та технічним обслуговуванням інфраструктури, в той час як публічний партнер, як правило, приймає регуляторні та політичні ризики.

Даючи оцінку встановленим відповідними міжнародними організаціями ознакам державно-приватного партнерства в космічній галузі України, через призму Закону України «Про державно-приватне партнерство», можна констатувати, що всі вони відображені в його ст. 3 як принципи: узгодження інтересів з метою отримання взаємної вигоди; визнання прав і обов'язків, передбачених законодавством України та умовами договору про державно-приватного партнерства в космічній галузі України.

Отже, визначаючи юридичну природу державно-приватного партнерства в космічній галузі України, вітчизняне законодавство не чинить перешкод для розвитку державно-приватного партнерства в космічній галузі України, проте практика переконливо доводить, що передбачені державно-приватного партнерства в космічній галузі України форми договірної співпраці практично не застосовуються, на відміну від традиційних форм, наприклад публічних закупівель, які, можливо, вітчизняний приватний сектор не вирізняє.

Водночас внаслідок нерозвиненості форм державно-приватного партнерства в космічній галузі України такі договірні відносини є дискретними, в результаті чого багато часу витрачається на процедурний аспект їхнього забезпечення. Незважаючи на те що укладення договору в межах державно-приватного партнерства в космічній галузі України також вимагає значного часу, він компенсується тривалістю дії визначених договором про державно-приватне партнерство в космічній галузі України умов. Водночас, оскільки в ст. 6 Закону України «Про державно-приватне партнерство» передбачається можливість здійснення державних закупівель в межах державно-приватного партнерства в космічній галузі України, постає справедливе запитання, а чи варто взагалі розділяти державно-приватне партнерство в космічній галузі України і публічні закупівлі. Відповідно до вимог Закону України «Про публічні закупівлі», публічна закупівля визначається як придбання замовником товарів, робіт і послуг у порядку, встановленому законодавством. Визначені в указаному законі положення відображають підхід до публічних закупівель як до засобу раціонального та ефективного використання державних коштів. Вітчизняні ж науковці на підставі аналізу зарубіжного законодавства пропонують закріпити дещо інший підхід до сприйняття публічних закупівель, а саме, як засобу стимулювання інновацій та реформування економіки в двох формах: передкомерційні закупівлі та закупівлі інноваційних рішень. У першому випадку закупівлі результатів наукових досліджень і розробок нових інноваційних рішень, а в другому – закупівлі, в яких державні замовники виступають як перший і головний покупець інноваційних товарів або послуг, які поки що не перебувають у широкому доступі на комерційній основі [12].

Зазначені форми публічних закупівель уже дійсно мають досить схожі риси з формами державно-приватного партнерства в космічній галузі України, що застосовуються провідними космічними державами світу. Водночас, вважаємо важливим наголосити, що навіть публічні закупівлі все одно за змістом не виходять за межі одержання продукту або послуги за бюджетні кошти відповідно до доволі жорстких адміністративних процедур, а економічне стимулювання інноваційної діяльності є хоч і цілеспрямованим їхнім наслідком, але

все ж похідним від головного механізму закупівлі, який все одно залишається незмінним. Державно-приватне партнерство в космічній галузі України передбачає також певну адміністративну процедуру прийняття рішення та відбору приватного учасника. Участь публічного суб'єкта, зокрема і фінансова, надає підстави в окремих випадках ототожнювати ці процедури. Разом з тим державно-приватне партнерство в космічній галузі України відрізняється від публічних закупівель комплексністю відносин між публічним та приватним партнерами, у розпорядженні яких знаходиться значно більший арсенал механізмів взаємодії. Правомірність їхнього обрання відповідно до мети державно-приватного партнерства в космічній галузі України, збільшена на обумовлену довгостроковістю стабільність цих відносин, дає кумулятивний ефект, відмінний від результату виконання будь-яких інших господарських договорів.

Існують різні підходи до окреслення кола поточних форм договірної співпраці державних та приватних партнерів у космічній галузі. Але майже в усіх досліджених нами джерелах вони зводилися до лінійки договорів, яка формувалася за ступенем ризику, що бере на себе кожен із партнерів згідно з тим чи іншим набором договірних форм у межах державно-приватного партнерства в космічній галузі України. Останні вкладаються в такі формули: випадок, якщо приватний суб'єкт бере на себе зобов'язання спроектувати та побудувати у визначений державним партнером час і за визначену плату, випадок, в якому на відміну від попереднього, на приватного партнера покладається більший обсяг зобов'язань, зокрема і стосовно управління та підтримання державного майна), випадок, коли в межах державно-приватного партнерства державний партнер повністю або частково усувається від фінансування, хоч у нього і залишаються обов'язки з управління проектом), випадок, якщо приватний партнер виконує повний комплекс робіт щодо реалізації проекту, володіє державним майном на правах оренди та отримує прибуток від своєї діяльності у вигляді доходу від проекту, який він одержує за час управління майном) тощо.

Таким чином, саме в державно-приватному партнерстві в космічній галузі України орган публічної адміністрації виступає скоріше в якості суб'єкта підприємницької діяльності, а не суб'єкта владних публічно-управлінських функцій. І хоча він наділений специфічними адміністративними ресурсами (правом видачі ліцензій, дозволів тощо), ці ресурси в державно-приватному партнерстві в космічній галузі України є активом, а не зовнішнім регулятором. З цих причин дуже важливо, щоб під час укладення договору про державно-приватне партнерство в космічній галузі України приймали участь державні підприємства не як об'єкт, а як суб'єкт переддоговірного процесу [13, с. 75].

Іноземне законодавство та юридична доктрина дещо ширше, порівняно з вітчизняними аналогами, тлумачать поняття приватизації, що робить його досить близьким за змістом до однієї з форм державно-приватного партнерства в космічній галузі України, тому у світлі вітчизняних реформ із запозичення зарубіжного досвіду слід обов'язково зробити певні нотатки щодо розмежування даних договірних форм. Дана договірна форма державно-приватного партнерства в космічній галузі України, як приватне фінансове інвестування стала продовженням процесів масштабної приватизації в цій країні. Відповідна договірна форма поширювалась на об'єкти, які не могли бути продані у приватний сектор на праві власності, але щодо яких держава не мала ресурсів для управління. Тобто, під приватизацією в даному випадку розуміється не лише передача у об'єкта власність, а і це є принциповим моментом, надання виключних прав. Відповідно до Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна» приватизація є платним відчуженням майна, що перебуває в державній або комунальній власності, на користь фізичних і юридичних осіб, які відповідно до даного Закону можуть бути покупцями [14], тобто по суті зводиться лише до купівлі-продажу за чітко встановленою процедурою.

Зазначене вище видається дуже важливим з огляду на факт закріплення серед різних договірних форм державно-приватного партнерства в космічній галузі України такої форми, як управління майном, що відповідно до ч. 2 ст. 316 та ч. 2 ст. 1029 Цивільного кодексу України передбачає можливість виникнення права довірчої власності. І хоча спеціалісти наголошують на зобов'язальному, а не речовому характері такої власності та недопустимості однакового обсягу правомочностей на об'єкт двох власників. Ця норма і досі залишається чинною, а тому ймовірно може бути використана з метою набуття фактичної власності на стратегічні об'єкти, якими є підприємства космічної галузі [15].

Отже, вважаємо, що договір управління майном, внаслідок укладання якого виникають права довірчої власності, не може бути договірною формою державно-приватного партнерства в космічній галузі України.

Наведеними формами далеко не вичерпуються варіанти співпраці між публічним і приватним партнерами, адже однією з характерних ознак державно-приватного партнерства в космічній галузі України є можливість диспозитивного підходу до використання договірних механізмів. Так, окремі дослідники вважають, що державно-приватне партнерство в космічній галузі України без приватного фінансування є формою аутсорсингу. Зазначений договір не є традиційним для українського законодавства та закріплений лише в розділі 4 Національного класифікатора України «Класифікація видів економічної діяльності» ДК 009:2010, а саме: «аутсорсинг» – угода, згідно з якою замовник доручає підряднику виконати певні завдання, зокрема частину виробничого процесу або повний виробничий процес, надання послуг щодо підбору персоналу, здійснення допоміжних функцій, наприклад, аутсорсингу – передачі однією компанією певних бізнес-процесів, функцій або конкретних завдань на виконання іншій компанії, що спеціалізується у відповідній

галузі [16]. Як зрозуміло з наведеного визначення, аутсорсинг є економічною категорією, яка відображає форму співпраці.

Висновки. Таким чином, державно-приватне партнерство в космічній галузі України, як об'єкт адміністративно-правового регулювання, являє собою цілісну і динамічну підсистему суспільства, яка охоплює процеси, пов'язані зі створенням, використанням, охороною і захистом прав на об'єкти космічної діяльності. Головним призначенням державно-приватного партнерства в космічній галузі України є всебічне сприяння підвищенню рівня якості життя суспільства, забезпеченню найбільш сприятливих умов існування і розвитку. Як об'єкт адміністративно-правового регулювання, державно-приватне партнерство в космічній галузі України являє собою сукупність наступних взаємопов'язаних інститутів, що забезпечують її функціонування, складовими елементами якої є об'єкти космічної діяльності, суб'єкти державно-приватного партнерства в космічній галузі України, вітчизняне і міжнародне законодавство державно-приватне партнерство в космічній галузі України, суб'єкти адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в космічній галузі України та інститут юридичної відповідальності за порушення прав суб'єктів державно-приватного партнерства в космічній галузі України.

Список використаних джерел:

1. Про державно-приватне партнерство : Закон України від 1 липня 2010 р. № 2404-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17>
2. Про концесії : Закон України від 16 липня 1999 р. № 997-XIV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997-14>
3. Про підприємництво : Закон України від 7 лютого. 1991 р. № 698-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-12>
4. Господарський кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 р. № 436-IV. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/go/436-15>
5. Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації : Закон України від 7 липня 1999 р. № 847-XIV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/847-14>
6. Малишева Р. Н., Гурова А. М. Правові форми державно-приватного партнерства для космічної галузі України та відмежування його від суміжних форм договірної співпраці. *Космічна наука та технологія*. 2019. Т. 25. № 1. С. 73–84.
7. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 р. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/go/435-15>
8. Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій : Закон України від 14 вересня 2006 р. № 143-V. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/143-16>
9. Про космічну діяльність : Закон України від 15 листопада 1996 р. № 502/96-ВР. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/502/96-%D0%B2%1%80>
10. Про заходи щодо забезпечення функціонування, збереження та подальшого розвитку унікальних об'єктів космічної діяльності : Постанова Кабінету Міністрів України від 26 лютого 2000 р. № 404. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/404-2000-%D0%BF>
11. Guidelines on private public partnerships for infrastructure development: UN/ECE Forum on Public-Private Partnerships for Infrastructure : the Next Steps (PPPs) to be held at the Palais des Nations, on 4 and 5 December 2000, in Room XIX, 101 p.
12. Про публічні закупівлі : Закон України від 25 грудня 2015 р. № 922-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#n575>
13. Малишева Н. Р., Гурова А. М. Перспективи упровадження державно-приватного партнерства в космічній сфері України. *Економіка і право*. Сер. Право. 2018. № 2 (50). С. 71–83.
14. Про приватизацію державного і комунального майна : Закон України від 18 січня 2018 р. № 2269-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2269-19>
15. Про затвердження переліку об'єктів державної власності, що мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави : Постанова Кабінету Міністрів України від 4 березня 2015 р. № 83. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/83-2015-%D0%BF>
16. Законодавче регулювання аутсорсингу та аутстафінгу персоналу в Україні. *News Flash*. URL: <https://ua.accace.com/zakonodavche-reguljuvannja-aoutsorsinguta-autstafingu-personalu-v-ukran-news-flash>